

شناسایی و ارزیابی ژنوتیپ هایی باصفات مطلوب هلو و شلیل در استان های اردبیل و آذربایجان شرقی

حسین فتحی، جلیل دژم پور، حسین رضضانی، قلی حاج قلی زاده

محقق باغبانی ایستگاه تحقیقات باغبانی مشکین شهر و عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی و کارشناس ایستگاه تحقیقات باغبانی مشکین شهر

از آنجایی که کشت و کار هلو در نقاط مختلف کشور انجام می شود و ازدیاد آن از زمانهای گذشته به وسیله بذر در نقاط مختلف ایجاد موتاسیون و جهش های طبیعی باعث ایجاد تنوع و تولید ژنوتیپ های ناشناخته شده است که برخی از این ژنوتیپ ها دارای برخی مقاومت ها و کیفیت های مناسب به عنوان رقم و همچنین دارای خصوصیات برتر جهت اصلاح ارقام هلو و شلیل می باشند. این تحقیق به منظور شناسایی و جمع آوری چنین ژنوتیپ های ناشناخته که در مناطق مختلف کشور وجود دارند از سال ۱۳۸۴ به مدت ۳ سال شروع گردید تا ضمن شناسایی و ثبت مشخصات آنها جهت ارائه به عنوان رقم، از آنها در برنامه ها و پروژه های اصلاحی هلو و شلیل استفاده گردد. در طول اجرای این طرح در سال ۱۳۸۴ و ۱۳۸۵ به مناطق مختلف استان اردبیل و آذربایجان شرقی که ژنوتیپ های ناشناخته وجود دارند مراجعه و ضمن کسب اطلاعات بیشتر از باغداران محل، اتیکت گذاری این ژنوتیپ ها انجام گردید و سپس در مراحل مختلف از رشد گیاه شامل: (مرحله قبل از گل دهی، گل دهی، بعد از گل دهی، زمان رسیدن میوه و مرحله خواب درختان) و با استفاده از دیسکریپتور بین المللی هلواز صفات مورد نظر براساس فرم های مربوطه یادداشت برداری های لازم انجام شد. که در جریان سال ۸۴ و ۸۵ تعداد ۱۸ ژنوتیپ مطلوب هلو و شلیل در دو استان شناسایی و اتیکت گذاری شده اند که در میان اینها، ژنوتیپ های خیلی دیررس با کیفیت خوب، اندازه درشت و با قدرت انبارداری خیلی عالی وجود دارند که می توانند بعد از مطالعات تکمیلی هم به عنوان رقم و هم در برنامه های اصلاحی جهت گسترش فصل تولید هلو و شلیل مورد استفاده قرار گیرند.